

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6Tos/6/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2123013057
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Pavol Macháč
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:2123013057.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z jeho predsedu Mgr. Pavla Macháča a sudcov JUDr. Kataríny Batisovej a JUDr. Andrey Kondllovej, v trestnej veci odsúdeného A. A., nar. X. XXXX XXXX v A., trvalé bydlisko B. C. XXXX/XX, A., t. č. vo výkone trestu v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o žiadosti odsúdeného o podmienkové prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo 7. decembra 2023, č. k. 104PP/35/2023-26, na neverejnom zasadnutí konanom 30. januára 2024 v Trnave, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného A. A. z a m i e t a.

odôvodnenie:

- Okresný súd Trnava (ďalej len okresný súd) uznesením zo 7. decembra 2023, č. k. 104PP/35/2023-26, podľa § 66 ods. 1 písm. a), ods. 2 Trestného zákona (ďalej len Tr. zák.), zamietol návrh odsúdeného A. A. (ďalej len odsúdený) o podmienkové prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Trnava z 1. apríla 2022, sp. zn. 3T/29/2021, právoplatným 19. mája 2022.
- Zamietnutie žiadosti okresný súd odôvodnil tým, že odsúdený síce splnil formálnu podmienku, teda vykonal potrebnú časť z výmery uloženého trestu, avšak z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS vyplynulo, že správanie a vystupovanie odsúdeného nebolo vždy na požadovanej úrovni. Má evidované negatívne záznamy, kedy si odsúdený riadne neplnil svoje povinnosti na pracovisku a v ďalšom prípade porušil ústavný poriadok závažnejším spôsobom, kedy prechovával a opakovane používal nepovolený prostriedok audiovizuálnej techniky. Odsúdený bol dvakrát disciplinárne potrestaný a nebol disciplinárne odmenený. Pracovná morálka bola na kolísavej úrovni. Okresný súd posudzoval osobu odsúdeného komplexne, prihliadol na jeho predchádzajúci život, pričom vzal do úvahy, že odsúdený sa v minulosti opakovane dopúšťal trestnej činnosti a to napriek tomu, že už bol vo výkone trestu odňatia slobody. Očakávanie, že práve výkon trestu odňatia slobody, ktorý odsúdený aktuálne vykonáva, by mal na neho dostatočný výchovný charakter a bude sa vyhýbať protiprávnemu konaniu v civilnom živote doposiaľ nepreukázal, a to najmä s prihliadnutím na predchádzajúci spôsob života. U odsúdeného je stredné riziko recidívy trestnej činnosti, preto bol toho názoru, že je u neho na mieste zachovať ďalší prevýchovný a resocializačný proces v podmienkach ústavu na výkon trestu odňatia slobody. Odsúdený musí spĺňať podmienky vo všetkých požadovaných kritériách potrebných na to, aby bolo možné vyhovieť jeho návrhu na podmienkové prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Z dôvodu nesplnenia materiálnych podmienok na podmienkové prepustenie okresný súd zamietol návrh odsúdeného na podmienkové prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.
- Po vyhlásení uznesenia na verejnom zasadnutí sa prokurátor vzdal práva na podanie sťažnosti, no odsúdený zahlásil sťažnosť, ktorú ku dňu konania neverejného zasadnutia bližšie neodôvodnil.
- Okresný súd predložil spisový materiál Krajskému súdu v Trnave (ďalej len krajský súd) na rozhodnutie o sťažnosti odsúdeného 11. januára 2024.
- Podľa § 192 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. por., pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Podľa § 193 ods. 1 Tr. por., nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak

a) nie je prípustná,

b) bola podaná oneskorene, neoprávnenou osobou, osobou, ktorá sa jej výslovne vzdala alebo ktorá znovu podala sťažnosť, ktorú už predtým výslovne vzala späť, alebo

c) nie je dôvodná.

6. Krajský súd ako nadriadený orgán, na základe riadne a včas podanej sťažnosti na to oprávnenou osobou, podľa § 192 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému podal odsúdený sťažnosť, ako aj konanie tomuto výroku predchádzajúce a dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

7. Pokiaľ ide o konanie, ktoré napadnutému výroku predchádzalo, odsúdený mu žiadne chyby nevytýkal a krajský súd vlastným prieskumom ani žiadne chyby nezistil. Okresný súd vykonal všetky potrebné dôkazy pre objektívne a zákonné rozhodnutie, pričom dodržal všetky ust. Trestného poriadku viažuce sa nielen k príprave, ale aj k priebehu verejného zasadnutia a k dokazovaniu. Vyhlásené rozhodnutie následne v zákonom stanovenej lehote vypracoval a doručil stranám trestného konania do vlastných rúk, o čom svedčia doručky založené v spise.

8. Pokiaľ ide o splnenie formálnej podmienky na podmiennečné prepustenie, okresný súd správne skonštatoval, že odsúdený ju dňom 22. októbra 2023 splnil, nakoľko vykonal polovicu z uloženého trestu, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Trnava z 1. apríla 2022, sp. zn. 3T/29/2021, právoplatným 19. mája 2022.

9. Pokiaľ ide o splnenie prvej z dvoch materiálnych podmienok predpokladaných v ust. § 66 ods. 1 Tr. zák., tak krajský súd sa stotožnil so záverom okresného súdu, že odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním žiadne polepšenie nepreukázal.

10. Z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS jasne vyplýva, že jeho správanie nebolo vždy na požadovanej úrovni, má evidované negatívne záznamy, kedy si riadne neplnil svoje povinnosti na pracovisku a v ďalšom prípade porušil ústavný poriadok závažnejším spôsobom, a to tak, že na pracovisku prechovával a opakovane používal nepovolený prostriedok audiovizuálnej techniky (mobilný telefón). Z tohto dôvodu bol 31. mája 2023 umiestnený z diferenciacnej skupiny „A“ do diferenciacnej skupiny „B“. Pracovná morálka bola u neho na kolísavej úrovni. Disciplinárne odmenený nebol, zato má vykázaný jeden disciplinárny trest. Odsúdený len čiastočne plní ciele programu zaobchádzania. Okrem toho odsúdený už bol v minulosti vo výkone trestu odňatia slobody, teda je mu dobre známy režim výkonu trestu, a napriek tomu sa dopustil porušenia ústavného poriadku.

11. Na základe uvedeného aj krajský súd konštatuje, že odsúdený nespĺnil prvú materiálnu podmienku, nakoľko plnením svojich povinností a svojím správaním nepreukázal polepšenie.

12. Pokiaľ ide o druhú materiálnu podmienku v zmysle ust. § 66 ods. 1 Tr. zák. a síce, že je od odsúdeného možné dôvodne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, ani túto podmienku krajský súd nepovažuje za splnenú.

13. Ak u odsúdeného nenastalo v podmienkach výkonu trestu odňatia slobody žiadne polepšenie, tak nemožno podľa názoru krajského súdu dospieť k záveru o splnení druhej materiálnej podmienky, nakoľko polepšenie odsúdeného je esenciálnou zložkou vyvedenia predpokladu, či odsúdený bude schopný viesť po jeho prepustení z výkonu trestu odňatia slobody riadny život. Od odsúdeného teda nemožno dôvodne očakávať vedenie riadneho života v budúcnosti, pokiaľ nemožno konštatovať jeho polepšenie sa už počas výkonu trestu.

14. Je potrebné poukázať na to, že na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody neexistuje právny nárok, daný postup je na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život a že tu nie je pre spoločnosť riziko recidívy, pričom takou okolnosťou je aj predchádzajúci spôsob života odsúdeného. Pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody treba vždy zhodnotiť osobu odsúdeného a celý jeho doterajší život, vrátane jeho správania pred spáchaním trestného činu, správania, ktoré viedlo k jeho spáchaniu ako aj správania vo výkone trestu odňatia slobody. Tieto okolnosti pritom nemožno hodnotiť izolovane, ale je nutné ich posudzovať vo vzájomných súvislostiach. Očakávanie správania sa odsúdeného v budúcnosti je možné vyvodiť z objektívnych okolností, ktoré sa už stali a ktoré musí súd logicky vyhodnotiť. Ohľadne správania sa odsúdeného v budúcnosti súd pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení vyvodzuje iba predpoklady, pretože logicky nemôže vedieť, čo sa v budúcnosti skutočne stane. Správanie sa odsúdeného v minulosti má v tomto prípade rozhodujúci význam pri určení pravdepodobnosti jeho správania sa v budúcnosti. Samotnou okolnosťou, ktorá má nepochybne veľký význam, je teda predchádzajúci spôsob života odsúdeného, vrátane jeho prípadnej trestnej

činnosti, pričom pozitívna prognóza budúceho správania sa odsúdeného je nutným predpokladom pre rozhodnutie o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody.

15. Pokiaľ ide o sklony odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti, na ktoré poukazoval okresný súd, tieto sú aj podľa názoru krajského súdu zjavné. Ako už bolo uvedené, posúdenie otázky možnej recidívy je vždy len predpokladom vysloveným s väčšou či menšou mierou pravdepodobnosti, no pri skúmaní tejto miery pravdepodobnosti sa vychádza z objektívnych kritérií, medzi ktoré patrí najmä predchádzajúci spôsob života odsúdeného a jeho sklony k páchaniu trestnej činnosti. Súd môže pri hodnotení osoby odsúdeného prizerať na skutočnosť, že sa v minulosti dopustil trestných činov a z toho vyvodí príslušné závery z hľadiska jeho vzťahu k spoločenským hodnotám chráneným Trestným zákonom a možnosti jeho nápravy a polepšenia. Z hľadiska posudzovania sklonov odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti je pritom možné prihliadať aj na zahladené odsúdenia, lebo zahladením odsúdenia alebo zákonnou fikciou neodsúdenia právne zaniká iba skutočnosť odsúdenia za trestný čin, ale nie aj sama skutočnosť, že páchatel trestný čin spáchal.

16. V tomto prípade mnohopočetná recidíva odsúdeného nepochybne svedčí v prospech záveru okresného súdu, že predchádzajúce trestné stíhania, odsúdenia ani uložené tresty, ba ani predchádzajúci výkon nepodmiennečného trestu odňatia slobody na odsúdeného zjavne nemali požadovaný preventívny a resocializačný účinok, keďže mu nezabránili v ďalšom páchaní trestnej činnosti. Prísnejší náhľad na opakovane v minulosti recidivujúceho odsúdeného pri posudzovaní prognózy „či od neho možno očakávať na slobode riadny život“ je namieste. Na základe uvedeného možno konštatovať, že riziko recidívy je u neho s ohľadom na tieto faktory stále privysoké.

17. Uvedené tak možno uzavrieť s tým, že krajský súd v celom rozsahu zdieľa názor okresného súdu, že náprava a celkové pozitívne pôsobenie na osobu odsúdeného je možné len počas jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody, pričom podmiennečným prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred recidivujúcimi páchatelmi trestnej činnosti.

18. Pretože krajský súd nezistil žiadne také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zrušenie resp. zmenu napadnutého uznesenia, sťažnosť odsúdeného postupom podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. ako nedôvodnú zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.